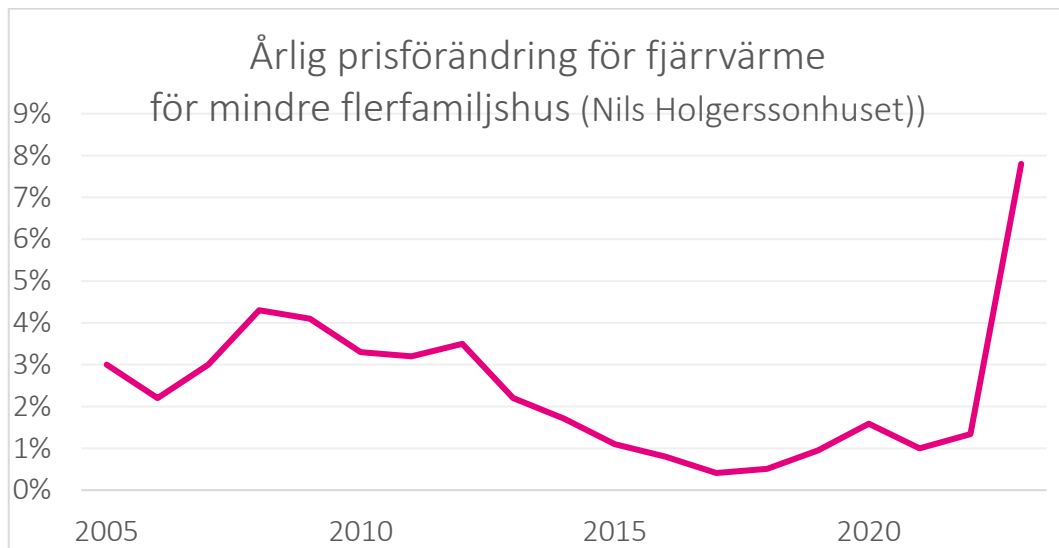

Fjärrvärmepreiser ökar – här är förklaringen

Under många år har prishöjningarna på fjärrvärme varit mycket modesta och vi har vant oss vid den utvecklingen. Men nu skakar omvärlden och påverkar inte bara elpriserna, utan delvis även fjärrvärmepreiser. De ökade bränsle- och energipriserna och den allmänna inflationen leder till kraftigt ökade kostnader för produktion av fjärrvärme, något som kommer att märkas hos kunderna.

Under september och oktober kommer de flesta fjärrvärmeföretag att meddela hur nästa års fjärrvärmepreis kommer att se ut. Givet omvärldens utveckling så är det möjligt att prisökningarna blir större än de vi vant oss vid under det senaste decenniet.

Hur bestäms prisförändringen?

Det finns, förenklat, två principer för prissättning. Den ena är kostnadsbaserad, där prisförändringen baseras på fjärrvärmeföretagets kostnader för exempelvis bränsle och investeringar. Den andra är marknadsbaserad och bestäms genom alternativpriset, det vill säga vad alternativ uppvärmning från en egen värmepump skulle kosta. En del fjärrvärmeföretag använder sig också av en kombination av dessa två prissättningsprinciper.

Men oavsett vilken princip som tillämpas så har kostnaderna för produktion av fjärrvärme ökat mycket kraftigt under det senaste året. Fjärrvärmebranschen påverkas på flera sätt av den mycket ansträngda situationen i Europas energisystem.

Fjärrvärme produceras till stor del av restprodukter från skogen och skogsindustriella verksamheter. Kriget mellan Ukraina och Ryssland har lett till att export från dessa länder har stoppats vilket motsvarar cirka 30 procent av världsmarknaden för biobränsle. Och även om fjärrvärmeföretagen inte importerar från dessa länder har situationen lett till

ökade priser på bioenergi i hela Europa. Efterfrågan på biobränslen har ökat kraftigt och denna ökade konkurrens från Europa har drivit upp priserna kraftigt. Samtidigt minskar många sågverk produktionen av sågade trävaror, eftersom efterfrågan av dessa har minskat i takt med att byggandet minskar. De kämpar också med höga elpriser som påverkar produktionen. Detta gör att tillgången på restprodukter från sågverk såsom bark och sågspån, minskar. Det i sin tur leder till mindre uttag från skogen, vilket leder till minskad tillgång på grot (grenar och toppar) som är en restprodukt från skogen som används i hög grad i fjärrvärmeproduktionen.

För de företag som har energiåtervinning från avfallsförbränning har kostnaderna också ökat dels på grund av att avfallsflödena minskat i den ekonomiska recession som råder vilket slår negativt på intäkterna, dels för att priset på utsläppsätter har ökat kraftigt det senaste året. Vidare har det inom EU under vintern beslutats om påskyndade utsläppsminskningar inom utsläppshandeln som en del av EU:s så kallade Fit-for-55-paket, vilket ytterligare driver på omställningstakten inom EU. Detta bidrar också till att efterfrågan på bland annat biobränslen ökar inom EU.

Varför ser det olika ut?

Varje fjärrvärmenät har sina lokala förutsättningar. Det handlar om nätets storlek, om det är tätt eller glest bebyggt, anläggningens ålder, vilka investeringar man genomfört eller behöver genomföra och hur de slår, vilka produktionsanläggningar man har tillgång till, om man har elproduktion i sin anläggning, vilka bränsleavtal man har, hur elpriserna har säkrats upp, eventuell tillgång till spillvärme, med mera.

Det vi ser nu är en avvikelse från hur det brukar se ut. Ingen vet hur framtiden ser ut. Men alla påverkas av läget i omvärlden. Fjärrvärme är och förblir en långsiktig, hållbar och stabil uppvärmningsform.